

CERRAHİ PROFİLAKSİ REHBERİ

*ÖZEL
MECİDİYEKÖY
ÇEVRE HASTANESİ*

Enfeksiyon Kontrol
Komitesi 2014

Cerrahi profilaksi, operasyon öncesi profilaktik antibiyotik kullanmaktır. Amacı cerrahi alan enfeksiyonlarını önlemektir. Hatırlanılması gereken, cerrahi profilaksinin, tek başına cerrahi alan enfeksiyonlarını engelleyemeyeceğidir. Profilaktik antibiyotik kullanımı, etkin bir antisepsinin ya da iyi bir cerrahi tekniğin yerine geçemez. Bu nedenlerle antibiyotik kullanımının işlevine fazladan anlam yüklemek hastaya yarardan çok zarar getirir.

Etkin bir Cerrahi Profilakside, antibiyotiğin verilme zamanı, seçilen antibiyotik, kullanma süresi gibi uygulamaların tümü çok önemlidir. Bunların önemine vâkıf olan çeşitli ülkelerde, en iyi uygulamayı bulmak için, üniversitelerin, uzmanlık derneklerinin ve Sağlık Bakanlıklarının hazırladığı ulusal, uluslararası rehberler kullanılmaktadır. Amaç, bir yandan ameliyat sonrası enfeksiyonları engellemek ama aynı zamanda hastanın gereksiz antibiyotik almasını, ilaca bağlı yan etkileri ve direnç gelişmesini de önlemektir.

Bu rehber hazırlanırken başta "American Journal of Health – System Pharmacy" 2013 Şubat sayısında yayınlanan "Cerrahi Profilaksi Rehberi" olmak üzere çeşitli ulusal ve uluslararası yayınlardan yararlanılmıştır.

Dileğimiz bir yandan güncel bilgileri hekimlere aktarmak diğer yandan hastanemizin cerrahi profilaksi politikalarını belirleyerek bunların uygulanmasını sağlamak. Bu sayede hem ameliyat sonrası enfeksiyon oranlarını azaltmak hem de hasta için en iyi çözümü sunarken, antibiyotik direncinin gelişmesine de set çekmektir.

Enfeksiyon Kontrol Komitesi

01/12/2014

OPERASYON TİPİ	ÖNERİLEN ANTİBİYOTİKLER	BETALAKTAM ALLERJİSİ OLANLAR İÇİN ÖNERİLEN ANTİBİYOTİKLER
----------------	-------------------------	---

GASTROİNTESTİNAL

Gastroduodenal	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+ Genta 3 mg/kg
Lümen içi girişimler (Bariatrik, pankreatikoduodonektomi)		
Lümen dışı girişimler Yüksek riskli hastalar için (Yüksek selektif vagotomi, antireflü vb)	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+ Genta 3 mg/kg (İndüksiyonda)
Biliyer Sistem		
Açık Cerrahi	Sefazolin 2 gr IV veya ampicillin-sulbaktam 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+ Genta 3 mg/kg veya Metronidazol 500mg+ Gentamisin 3mg/kg IV (İndüksiyonda)
Laparoskopik İşlemler Elektif, düşük risk	Profilaksi yok.	
Elektif, yüksek risk	Sefazolin 2 gr IV veya ampicillin-sulbaktam 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+ Genta 3 mg/kg (İndüksiyonda)
Apendektomi (Komplike olmayan apendisit)	Sefazolin 2 gr IV+ Metronidazol 500mg IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+Genta 3 mg/kg (İndüksiyonda)
İncebarsak operasyonları Obstrüktif olmayan	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+Genta 3 mg/kg (İndüksiyonda)
Obstrüktif	Sefazolin 2 gr IV+ Metronidazol 500mg IV (İndüksiyonda)	Metronidazol 500mg+ Gentamisin 3mg/kg IV (İndüksiyonda)
Hernioplasti, Herniorrafi	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900mg IV (İndüksiyonda)
Kolorektal	Sefazolin 2 gr+ Metronidazol 500mg veya ampicillin-sulbaktam 2 gr IV (İndüksiyonda)	Metronidazol 500mg IV+ Gentamisin 3mg/kg IV (İndüksiyonda)

OPERASYON TİPİ	ÖNERİLEN ANTİBİYOTİKLER	BETALAKTAM ALLERJİSİ OLANLAR İÇİN ÖNERİLEN ANTİBİYOTİKLER
----------------	-------------------------	---

BAŞ VE BOYUN

Temiz Cerrahi	Profilaksi yok.	
Temiz, protez yerleşimli	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900mg/IV (İndüksiyonda)
Temiz-Kontamine Cerrahi	Sefazolin 2 gr IV+ Metronidazol 500mg IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900mg/IV (İndüksiyonda)

BEYİN CERRAHİ

Elektif Kranyotomi veya BOS şanti takılması	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900mg/IV (İndüksiyonda)
İntratekal pompa implantasyonu	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900mg/IV (İndüksiyonda)

OBSTETRİK VE JİNEKOLOJİK

Sezeryan	Sefazolin 2 gr IV (Umblikal kord klempe edilince)	Klindamisin 600-900 mg IV+ Genta 3 mg/kg IV (Umblikal kord klempe edilince)
Histerektomi (Vajinal veya abdominal)	Sefazolin 2 gr IV veya Sefotaksim 2 gr IV (İndüksiyonda)	Metronidazol 500mg IV+ Gentamisin 3mg/kg IV (İndüksiyonda)

ORTOPEDİK

Temiz, yabancı cisim içermeyen	Profilaksi yok.	
Spinal operasyonlar (Enstrümantasyonlu veya enstrümantasyonsuz)	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV veya Vancomycin 1 gr IV (İndüksiyonda)
Kapalı kırıkların açık redüksiyonu ve internal fiksasyon ile tespiti	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda 2 gr IV)	Klindamisin 600-900 mg/IV (İndüksiyonda)

OPERASYON TİPİ	ÖNERİLEN ANTİBİYOTİKLER	BETALAKTAM ALLERJİSİ OLANLAR İÇİN ÖNERİLEN ANTİBİYOTİKLER
----------------	-------------------------	---

PLASTİK CERRAHİ

Temiz operasyon	Profilaksi yok.	
Geniş skar operasyonu Temiz-kontamine operasyonlar Abdominoplasti	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV

ÜROLOJİ

Prostatektomi	Profilaksi gereksiz. Bakteriüri varsa tedavi edilir, idrar steril hale getirilir.	
Transrektal prostat biyopsisi	Cipro flk 400 mg 1x1 IV (İndüksiyonda)	Metronidazol 500mg+ Gentamisin 3mg/kg IV (İndüksiyonda)
Üretra dilatasyonu	Profilaksi gereksiz.	
Penil protez takılması	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+ Gentamisin 3mg/kg IV (İndüksiyonda)
Litotripsi, endoskopik üreter taşı çıkarılması, radikal sistektomi, nefrektomi	Sefazolin 2 gr IV (İndüksiyonda)	Klindamisin 600-900 mg IV+ Gentamisin 3mg/kg IV (İndüksiyonda)

GÖZ

	%5 Povidon iyodin Operasyondan hemen önce	
--	---	--

Kaynakça

- 1.** Clinical practice guidelines for antimicrobial prophylaxis in surgery: American J Health-Syst Pharm-Vol 70 Feb 1, 2013
- 2.** Antibiotic prophylaxis in surgery: Scottish Intercollegiate Guidelines Network, July 2008-Uptated 2014
- 3.** Artuk C: Cerrahide antibiyotik profilaksisi. *Journal of Clinal and Analytical Medicine*, 2013;4(5): 423-8
- 4.** Uzunköy A. Cerrahi Branşlara Göre Yapılan Ameliyatlarda Antibiyotik Profilaksi Klavuzu. *Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* 2008; 5(1): 43-54
- 5.** The Sanford Guide to Antimicrobial Therapy 2013
- 6.** Cerrahi Alan Enfeksiyonlarının Önlenmesi Kılavuzu. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastane Enfeksiyon Kontrol Komitesi
- 7.** Deverick J. Anderson, MD, MPH at all. Strategies to Prevent Surgical Site Infections in Acute Care Hospitals. *Infect Control Hosp Epidemiol.* 2014;35(6):605-627.
- 8.** Antibiotic Guidelines 2013-2014 Johns Hopkins Medicine S:112-115

- Pediyatrik hastalarda cerrahi profilaksi pediyatrik dozlarda uygulanacaktır.
- Rehberde olmayan operasyonlar için Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanından konsültasyon istenecektir.

